

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Освітня програма	48208 Соціальна робота
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	231 Соціальна робота

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

11.07.2023 р.

Справа № 1004(ПГ2)/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 23 "Соціальна робота" у складі:

Корнят Віра Степанівна – головуєчий,
Дружиніна Вікторія Валеріївна,
Загоровська Юлія Сергіївна,
Залібовська-Ільніцька Зоя Володимирівна,
Лопушняк Галина Степанівна,
Савчук Олена Миколаївна,

за участі запрошених осіб:

Коляда Наталія Миколаївна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	48208
Назва ОП	Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію з визначенням "зразкова".

За – 6, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі ОНП «Соціальна робота» відповідають суспільній місії та стратегії Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, який має традиції та досвід підготовки науково-педагогічних кадрів та пропонує підготовку фахівців зі спеціальності 231 Соціальна робота на всіх рівнях вищої освіти. ОНП «Соціальна робота» – єдина з підготовки докторів філософії в регіоні (Черкаській області) з початку започаткування інноваційної Phd-освіти з соціальної роботи в Україні у 2016 р. Усі випускники ОНП успішно захистили дисертації. Перша в Україні дисертація на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 231 Соціальна робота була захищена саме в УДПУ імені Павла Тичини. В УДПУ імені Павла Тичини створено зразкове освітньо-наукове середовище, яке сприяє розвитку методології наукових досліджень, наукових шкіл та науково-методичного забезпечення підготовки науково-педагогічних кадрів з соціальної роботи.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Аналіз звіту із самооцінювання ЗВО та звіту ЕГ свідчить, що цілі ОНП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін, враховується регіональний контекст. Інноваційною є практика врахування у змісті ОНП історико-культурної складової, про що свідчать зміст освітніх компонентів, залучення здобувачів до діяльності науково-дослідних структур (зокрема, Науково-дослідного центру педагогічного краєзнавства подвійного підпорядкування МОН та НАПН України).

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі та ПРП ОНП визначено з урахуванням актуальних суспільних запитів до наукового обґрунтування розвитку соціальної роботи, а також досвіду провідних вітчизняних ЗВО, які готують фахівців соціальної роботи. Соціальна робота як спеціальність та галузь знань в Україні сама по собі за своїм змістом є інноваційною. Інноваційною є діяльність розробників ОНП з моніторингу ринку праці та аналізу особливостей підготовки докторів філософії з соціальної роботи у ЗВО, наукових установах, що відображено у низці публікацій, науково-методичних праць. ОНП зосереджена на актуальних питаннях інклюзивної освіти та адаптивної соціалізації людей із особливими потребами, гендерній соціалізації та гендерних питаннях, технологіях роботи в громаді, молодіжній роботі тощо.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітньо-наукова програма «Соціальна робота» розроблена відповідно до норм національного законодавства у сфері вищої освіти та Стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 231 Соціальна робота. Особливістю ОНП є урахування регіональних особливостей та досвіду наукових шкіл з дослідження актуальних проблем соціальної роботи (гендерна соціалізація; молодіжна робота; інклюзивна освіта; соціальна робота у громаді), що передбачено спеціальною компетентністю (СКОБ), доданою розробниками програми до обов'язкового переліку з метою розширення освітньо-наукових траєкторій здобувачів ступеня доктора філософії. Такий підхід до розробки змісту ОНП (врахування нагальних соціальних потреб), на думку ГЕР, свідчить про її зразковість

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОНП відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 231 «Соціальна робота» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОНП має виразну структуру. Фокус програми - інноваційні практики у соціальній роботі, методологія наукового дослідження. Аналіз ОК дає підстави говорити про те, що вони дають змогу здобувачам здобути належні компетентності, досягти заявлених цілей та ПРН.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОНП та освітніх компонентів повністю відповідає предметній області за спеціальністю 231 Соціальна робота та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота галузі знань 23 Соціальна робота для третього рівня освіти; фактичне навантаження свідчить про створення належних умов для професійного та особистісного розвитку здобувача вищої освіти

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

У ЗВО унормовано механізм вибору освітніх компонентів, сформовано перелік вибіркових дисциплін. Цей перелік оновлюється з огляду на тенденції розвитку освіти, науки, соціальної роботи, а також результатів моніторингу і громадського обговорення ОНП

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОНП передбачено практичну підготовку здобувачів у вигляді двох видів практики: ОК 08 Виробнича: дослідницька практика (2 сем., 3 кр.), ОК 09 Виробнича: науково-викладацька-практика (4 сем., 6 кр.). На сайті університету є Метод. рекомендації до проходження виробничої практики. Здобувачі направляються на практику у встановлені терміни та визначені бази практики: ЗВО, наук.-дослідні установи, заклади соціальної сфери (соціального захисту/забезпечення) та інші (відповідно до тематики дисертаційних досліджень здобувачів

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Аналіз змісту силабусів, відгуки здобувачів освіти та випускників підтверджує, що форми та методи навчання на ОП (гостьові лекції, дискусії, презентації, кейс-методи, проєктна діяльність тощо), практична підготовка сприяють набуттю м'яких навичок

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійні стандарти, за якими очікується кваліфікація третього рівня освіти із соціальної роботи, відсутні. Водночас ЗВО частково послуговується професійним стандартом на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти»

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг ОНП «Соціальна робота» та окремих ОК (у кредитах ЄКТС) адекватно відображає фактичне навантаження здобувачів і видається достатнім для досягнення цілей та ПРН.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОНП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО. У правилах наведено критерії конкурсного відбору

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила прийому є однаковими для 6 ОНП. Водночас на сайті ЗВО наявна Програма вступного випробування із соціальної роботи

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, наявні, вони є чіткими та зрозумілими. Університет є у складі Консорціуму (11 ЗВО), що дозволяє посилити співпрацю у царині науково-дослідницької, навчальної, організаційно-правової, творчої та громадсько-культурної діяльності, реалізуючи академічну мобільність у межах України. У проєктах академічної мобільності беруть участь як здобувачі, так і НПП. На ОНП існує широка практика визнання результатів, отриманих у неформальній-інформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених в ОНП цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Аналіз звіту самооцінювання ЗВО, звіту ЕГ засвідчує, що здобувачам надається зрозуміла інформація щодо цілей, змісту, програмних результатів навчання кожного компоненту ОНП. Водночас ГЕР рекомендує розробити більш чіткі диференційовані критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти та самоконтролю за заявленими різними формами роботи. Наразі в усіх програмах за обов'язковими ОК, поданими разом із звітом самооцінювання, містяться детальні критерії та умови оцінювання

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

В усіх програмах за обов'язковими ОК, поданими разом із звітом самооцінювання, містяться детальні критерії та умови оцінювання, вони є чіткими та зрозумілими.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Аналіз ОНП «Соціальна робота», звіту із самооцінювання ЗВО та звіту ЕГ свідчить, що форма атестації здобувачів вищої освіти повністю відповідає Стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового рівня) за спеціальністю 231 «Соціальна робота» з дотриманням усіх вимог. Особливої уваги у ЗВО надається дотриманню академічної доброчесності дисертантів. Заслуговує схвалення той факт, що усі аспіранти захистили свої наукові дослідження

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Аналіз звіту із самооцінювання ЗВО та звіту ЕГ свідчить, що ознайомлення з критеріями оцінювання, формами контролю, графіком освітнього процесу є обов'язковим, що забезпечує прозорість і співвідповідальність НПП та здобувача. Дотримання процедури проведення контрольних заходів, їх чіткість, прозорість дає підстави говорити про їх зрозумілість

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. В УДПУ наявні системні підходи щодо дотримання академічної доброчесності – сформовано виразну політику, стандарти та процедури, що відображено на сайті факультету (рубрика «Академічна доброчесність»). Зокрема, діє Група сприяння академічній доброчесності, учасники освітнього процесу підписують Декларацію про дотримання академічної доброчесності, наявний Порядок перевірки дисертаційних робіт на академічний плагіат (перевірка здійснюється Unichек на умовах договору), та інші локальні документи. Інноваційною є практика активного залучення здобувачів ОНП до реалізації політики з формування культури академічної доброчесності через проект «Академічна доброчесність» за підтримки Британської ради), організацію та проведення нових ефективних форм популяризації (з 2021 р. проводиться конкурс для студентської та учнівської молоді), та ін.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Кваліфікація (академічна, професійна) викладачів повністю відповідає чинним нормам та дає можливість забезпечити досягнення визначених ПРН. НПП, наукові керівники проходять наукові стажування у вітчизняних та закордонних ЗВО, мають наукові публікації, навчальні посібники, зокрема підготовлені саме для ОНП «Соціальна робота». Члени робочої групи ОНП, НПП, наукові керівники мають значний досвід науково-педагогічної роботи, є експертами у наукових галузях, експертами соціальних проєктів, є членами спецрад, наукових рад МОН, НАПН України, редколегій наукових видань, рецензентами, членами громадських організацій. Висока професійна майстерність НПП підтверджується наявністю достроково захищених дисертацій здобувачів.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Аналіз СО, звіту Ег дає підстави стверджувати що процедура конкурсного добору викладачів є прозорою і справедливою.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

До організації та реалізації освітнього процесу залучаються професіонали-практики, працівники закладів соціальної сфери, експерти у сфері соціальної роботи, провідні учені, наукові співробітники, науково-педагогічні працівники ЗВО України та зарубіжжя (проєкт «Світ у підтримку України»), випускники ОНП, роботодавці. Активне залучення роботодавців до освітнього процесу створює додаткові можливості проходження практики, проведення експериментальних досліджень, надання пропозицій щодо тематики наукових досліджень.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

В межах ОНП відбувається залучення практиків, експертів, роботодавців до окремих аудиторних занять та до заходів, що стосуються загальної діяльності кафедри

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Аналіз звіту із самооцінювання та звіту ЕГ свідчить, що ЗВО сформовану систему, яка спрямована на професійний розвиток НПП, які забезпечують освітній процес за представленою ОНП, через власні програми та у співпраці з іншими організаціями. Наявні інноваційні практики щодо професійного розвитку викладачів через власні програми внутрішньо-корпоративного навчання в межах діяльності Науково-методичного центру професійного розвитку викладачів, курсів підвищення кваліфікації (для НПП, які залучені до реалізації освітньо-наукових програм зі спеціальності 231 Соціальна робота), методичних семінарів для наукових керівників, Школи гарантів.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Аналіз звіту із самооцінювання та звіту ЕГ свідчить, що в ЗВО створено розгорнуту систему як матеріального, так і нематеріального стимулювання розвитку викладацької майстерності та заохочення НПП. Зокрема, діє конкурс «Кращий молодий науковець», запроваджена Система рейтингового оцінювання, НПП є призерами низки конкурсів, нагород та входять в топові показники рейтингу, переможці номінацій «Кращий підручник», «Кращий навчальний посібник», «Краща монографія». ГЕР підтримує висновок ЕГ про те, що університет сприяє участі НПП у конкурсах: іменний стипендіат. Верховної ради України (2021), лауреати Обласної премії для молодих науковців; відзнач. Нагрудним знаком К.Д.Ушинського тощо. НПП представленої ОНП є частими призерами і стипендіатами представлених рейтингів, конкурсів та програм.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

УДПУ має необхідні умови для належної організації освітньо-наукового процесу в межах ОНП. ЕГ у звіті констатувала, що матеріально-технічне забезпечення та фінансові ресурси, наявні у ЗВО, забезпечують досягнення цілей та результатів навчання ОНП «Соціальна робота». Інноваційною є науково-дослідницька інфраструктура ЗВО, що є майданчиком для проведення наукових досліджень аспірантів та сприяє науковим дослідженням сучасних актуальних проблем у галузі соціальної роботи (Гендерний центр, Центр соціально-освітньої інтеграції та інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму «Без бар'єрів», Молодіжний центр «START», Центр психологічного діагностування та тренінгових технологій «Інсайт», НДЦ педагогічного краєзнавства НАПН та МОН України, лабораторія «Цифровізація соціального обслуговування та психологічної підтримки» та ін.). Університет є засновником наукового фахового видання «Соціальна робота та соціальна освіта» (категорія Б), в якому публікуються результати наукових досліджень аспірантів, НПП.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

УДПУ забезпечує безоплатний доступ викладачів і аспірантів до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОНП. Це підтверджено у звіті ЕГ за результатами зустрічей з гарантом, здобувачами, НПП, огляду матеріально-технічної бази університету.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Аналіз звіту із самооцінювання ЗВО та звіту ЕГ свідчить, що освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Погоджуємося з думкою ЕГ, яка під час зустрічей зі здобувачами і представниками органів студентського самоврядування встановила, що в УДПУ імені Павла Тичини механізми освітньої, організаційної, консультативної, інформаційної та соціальної підтримки студентів є ефективними та реалізуються у тісній співпраці представників різних структурних підрозділів університету.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Особливу увагу в ЗВО зацікавлено на розбудові закладом безбар'єрного інклюзивного середовища для отримання освітніх послуг (забезпечено доступ до приміщень осіб ООП; облаштовано пандуси; спеціалізовані санітарно-гігієнічні кімнати; парти для візочників; таблички та абетки, клавіатури, географічні карти шрифтом Брайля; сайт факультету, бібліотеки адаптовано до потреб людей з ООП). Інноваційною практикою є діяльність Центру «Без бар'єрів», де проводяться наукові дослідження з проблем формування безбар'єрного освітнього середовища здобувачами та випускниками ОНП. Проблема формування безбар'єрного освітнього середовища присвячені соціальні проекти, до яких активно залучаються аспіранти («Мистецтво без обмежень», «Культурно-рекреаційно-туристична Черкащина: інклюзивно-соціальна 3D-карта», («Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з ООП засобами інклюзивного туризму», «Подорожуємо без бар'єрів»).

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Аналіз звіту із самооцінювання ЗВО та звіту ЕГ свідчить, що в УДПУ імені Павла Тичини існує чітка і зрозуміла політика, а також процедура вирішення конфліктних ситуацій, яка регламентується локальними документами. Інноваційною практикою щодо політики запобігання дискримінації у ЗВО є успішне функціонування за участю здобувачів науково-дослідних центрів (Гендерний центр та Центр психологічного діагностування та тренінгових технологій «Інсайт»), серед завдань яких – розробка процедур для попередження і реагування на випадки порушення принципу рівних прав і можливостей жінок і чоловіків; формування гендерної компетентності фахівців з урахуванням потреб різних цільових груп; конструктивне розв'язання конфліктів.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Як свідчать звіт із самооцінювання ЗВО та сайт ЗВО, в УДПУ розроблено та впроваджено чіткі, зрозумілі та відкриті механізми розробки, затвердження, перегляду ОНП, що регламентується чинними положеннями закладу. У звіті ЕГ відзначено, що позитивною практикою слід вважати активне залучення стейкхолдерів до розробки, перегляду ОНП, через засідання Ради роботодавців, Асоціації випускників, засідання проектної групи та групи забезпечення ОНП

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У звіті ЕГ відзначено, що УДПУ демонструє відкритість до обґрунтованих змін та готовність і надалі працювати у напрямку модернізації ОНП, задіюючи всі можливі ресурси

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

УДПУ своєчасно та повно оприлюднює на офіційному веб-сайті (сторінки факультету, кафедри) точну та достовірну інформацію про ОНП «Соціальна робота» ЕГ у звіті відзначає, що під час зустрічей зі здобувачами та науково-педагогічними працівниками було підтверджено факт того, що будь-яку інформацію про особливості організації освітнього процесу у ЗВО. На сайті ЗВО представлено форми для подання інформаційного запиту, що відповідає Законом України «Про доступ до публічної інформації». Відзначаємо як інноваційну практику популяризації ОНП «Соціальна робота» в ЗМІ та адаптацію сайту факультету для людей ООП до світових стандартів web-доступності.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ЗВО вчасно оприлюднює проєкт ОНП «Соціальна робота» (українською та англійською мовами) на веб-сайті університету, факультету. З метою отримання пропозицій та рекомендацій щодо вдосконалення ОНП на сайті факультету розміщено посилання на форму зворотного зв'язку, представлено контактну інформацію (електронну адресу, номер телефону факультету), скриньку довіри.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Аналіз звіту ЕГ, офіційного веб-сайту університету, факультету свідчить, що ЗВО своєчасно оприлюднює точну та достовірну інформацію про ОНП. Змістове наповнення Освітньо-методичного ресурсу ОНП «Соціальна робота» дає можливість детально ознайомитися зі всіма аспектами та особливостями ОНП «Соціальна робота», а наявна форма зворотного зв'язку дозволяє отримувати пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення програми від всіх зацікавлених осіб. Така практика є зразковою і вартою поширення серед інших ЗВО, які реалізують аналогічні програми

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Зміст ОНП «Соціальна робота», самооцінювання ЗВО та звіт ЕГ містять свідчення, що зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів. Зміст ОНП побудований із урахуванням принципу єдності освітньої та наукової складових підготовки докторів філософії з соціальної роботи. Зокрема, зміст усіх ОК, ВК пов'язаний із напрямом досліджень аспірантів із урахуванням індивідуальної освітньо-наукової траєкторії. Практикується викладання окремих тем ОК, ВК іноземними мовами. Зразковою та інноваційною на ОНП є практика застосування системної підготовки аспірантів до дослідницької та викладацької діяльності шляхом активного залучення до навчальної діяльності (зокрема, неформальної, інформальної освіти; академічної мобільності); виробничої практики (дослідницької та науково-викладацької); реалізації науково-дослідницьких проєктів (міжнародних, за рахунок держбюджету, тощо), надання наукових послуг, експертизи документів у галузі соціальної роботи; до викладацької діяльності; до діяльності інноваційних науково-дослідницьких структур.

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

Аналіз звіту із самооцінювання ЗВО, Освітньо-методичного ресурсу ОНП «Соціальна робота», звіту ЕГ (результати зустрічей з аспірантами, їхніми науковими керівниками) свідчить, що у здобувачів відбувається формування індивідуальної освітньої траєкторії, як на основі їх наукових інтересів, так і відповідно до напрямків досліджень наукових керівників у межах діяльності наукових шкіл, тематики науково-дослідницьких структур університету. Розвинена, сучасна матеріально-технічна база, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення дозволяє реалізовувати підготовку на високому рівні.

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

ЗВО регулярно проводить тематичні конференції, круглі столи з соціальної роботи та соціальної політики, в яких беруть участь аспіранти. Заслуговує на увагу та схвалення наявність фахового періодичного наукового видання категорії Б зі спеціальності 231 Соціальна робота – науковий журнал «Соціальна робота та соціальна освіта», в якому, зокрема, друкуються результати дисертаційних досліджень здобувачів. Інноваційною є науково-дослідницька інфраструктура ЗВО, що є майданчиком для проведення наукових досліджень аспірантів та сприяє науковим дослідженням сучасних актуальних проблем у галузі соціальної роботи (Гендерний центр, Центр «Без бар'єрів», Молодіжний центр «START» та ін.).

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

ЗВО є членом Міжнародної асоціації шкіл соціальної роботи, виконує численні міжнародні проєкти, до яких долучає здобувачів. Аспіранти мають публікації у міжнародних виданнях, проходять міжнародні стажування, міжнародну академічну мобільність, беруть участь у міжнародних наукових заходах. (відповідно до плану міжнародної діяльності).

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Аналіз відомостей про СО, звіту ЕГ, інформаційних матеріалів, веб-сторінки університету та факультету свідчать, що наукові керівники здобувачів ступеня доктора філософії зі спеціальності 231 Соціальна робота є активними дослідниками, учасниками науково-дослідницьких проєктів, до яких залучаються здобувачі (держбюджетна тема «Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з ООП засобами інклюзивного туризму» (№ 0119U103978); проєкт «Культурно-рекреаційно-туристична Черкащина: інклюзивно-соціальна 3D-карта» реалізовано за фінансової підтримки Українського культурного фонду та Державного агентства розвитку туризму; проєкт «Мистецтво без обмежень»; проєкт «Академічна доброчесність як складова якості освітнього процесу» (програма Британської ради «StudentAction»); «Жінки в історії соціальної роботи»; та ін. Така кількість реалізованих проєктів свідчить про зразковість та системність практики участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких публікуються, зокрема, у міжнародних виданнях.

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Аналіз відомостей про СО, звіту ЕГ (за результатами роботи фокус-груп з усіма учасниками освітнього процесу), нормативних документів, які відображені на офіційному сайті ЗВО та на сторінці факультету (вкладка «Академічна доброчесність»), свідчить про те, що в ЗВО передбачено заходи для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності. За час провадження ОНП прикладів наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності, виявлено не було.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Активніше залучати випускників ОНП «Соціальна робота» до обговорення та перегляду змісту програми

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Продовжувати практику визнання результатів, отриманих у неформальній-інформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Збільшити обсяг викладання освітніх компонентів, окремих тем англійською мовою (зокрема, через залучення експертів із спільних міжнародних проєктів)

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Впродовж наступного навчального року розробити більш чіткі критерії для оцінювання знань здобувачів вищої освіти та самоконтролю за заявленими різними формами роботи

Критерій 6. Людські ресурси

Підтримувати та розвивати наявний науковий та професійний рівень НПП

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Продовжувати при подальшій реалізації ОНП удосконалювати поєднання теоретичної підготовки з її втіленням у практичну діяльність територіальних громад з акцентом на упровадження глобальних пріоритетів соціальної роботи і міжнародних стандартів в умовах військового і поствоєнного часу

Критерій 9. Прозорість та публічність

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Актуалізувати тематику досліджень здобувачів з урахуванням потреб у здійсненні соціальної роботи в умовах військового і поствоєнного часу

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

КОРНЯТ ВІРА СТЕПАНІВНА